

כ"ד בכסלו תשפ"ד

7 בדצמבר 2023

הנדון: נוהל הוראת שעה לקבלת כספי מיסים בשל רווח ממימוש אמצעי תשלום

מבוזר

רקע כללי

אמצעי תשלום מבוזר (להלן: "מטבע וירטואלי") מהווה נכס כהגדרתו בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה. לכן, רווח ממימוש מטבע וירטואלי חייב במס רווחי הון ובמקרים מסוימים במס הכנסה בשל היותו הכנסה מעסק. כיום, מערכת הבנקאות המסחרית בישראל לא מאפשרת במקרים מסוימים לקלוט כספים שמקורם במטבעות וירטואליים בשל הקושי לעקוב אחר מקור הכספים ובשל החשש שאלו קשורים להלבנת הון או למימון טרור. במקרים אלו, סירוב המערכת הבנקאית לקלוט כספים שמקורם במטבעות וירטואליים, חל גם ביחס לכספי מיסים הנובעים מרווח ממימוש של מטבע וירטואלי.

רשות המסים (להלן: "הרשות") מעוניינת לאפשר לנישומים אשר נבע להם רווח ממימוש מטבעות וירטואליים, לשלם את המס המגיע ממימוש אותם המטבעות. גביית המס המגיע מרווחים ממימוש מטבע וירטואלי, מגדילה מטבע הדברים את תקבולי המדינה ממיסים. בנוסף, מן הראוי לאפשר, בגבולות הדין, לציבור אשר אמור לדווח ולשלם את המסים החלים עליו על פי חוק, לממן את תשלום המס באמצעות כספים שמקורם במטבע וירטואלי במקרים בהם לא עומדים לרשות הנישום מקורות מימון חליפיים וזאת כדי להבטיח שחוב המס ייפרע.

למען הסר ספק יובהר, כי בהתאם לדין, מוטלים מיסים גם על הכנסות בלתי חוקיות.

מטרת נוהל זה היא להסדיר את תהליך העבודה והבדיקות שיאפשרו את קבלת וגביית כספי המסים הנובעים מפעילות של יחידים במטבעות וירטואליים לחשבון הבנק של רשות המסים המתנהל בבנק ישראל, ולמנוע הלבנת הון באמצעות תשלום המסים למדינה, עקב סיכוני הלבנת הון המובנים בפעילות במטבעות וירטואליים.

הנוהל

נוהל זה חל רק ביחס לכספי מסים על פעילות במטבעות וירטואליים, ובלבד שהוכח לרשות המסים שהמערכת הבנקאית המסחרית בישראל (בנק אחד לפחות) סירבה לקבלם, לרבות בדרך של סירוב לפתוח חשבון. במקרים אלה, יחול הנוהל הבא:

1. הנישום יפנה לפקיד השומה שבו מתנהל תיק המס שלו, ויתן פירוט נכון ומלא על אודות פעילותו במטבעות וירטואליים, הכנסתו החייבת, המס המגיע, כפי שמשתקף בדו"ח המס שהוגש על ידו, ואסמכתאות מהבנק המסחרי על כך שהוא מסרב לקלוט את כספי המסים האמורים שמקורם במטבעות וירטואליים.
2. פקיד השומה יקבע את חבות המס החלה על ההכנסה החייבת שמקורה במטבעות וירטואליים בהסכם שומה מכוח סעיף 145(א)(2)(ב) לפקודה ובהעדר הסכמה בשומה לפי סעיף 145א(2) לפקודה (להלן: "**הסכם השומה**").
3. הנוהל יחול גם על ההכנסה המוצהרת של הנישום בדו"ח¹ שהוגש על ידו גם אם טרם נערכה לו שומה בגין הדיווח; במסגרת זו פקיד השומה יודא כי אכן דווח על רווח ממימוש מטבעות וירטואליים וכי ישנן אסמכתאות לכך (להלן: "**שומה עצמית**"). מובהר כי אין בהחלת הנוהל על גביית כספי המס לפי השומה העצמית, כדי לגרוע מסמכות פקיד השומה לערוך שומה בהתאם לדין.
4. ההכנסה החייבת הנובעת מפעילות במטבעות וירטואליים וחבות המס בגינה תוזן באופן אשר יאפשר זיהוי סכומי מס ששולמו במסגרת הנוהל.
5. הסכם השומה, ככל שייחתם כזה, יבהיר שאין בחתימתו כדי להשפיע על הליך פלילי לפי פקודת מס הכנסה או לפי חוק אחר.
6. במסגרת ההסכמות של פקיד השומה עם הנישום יובהר שהנישום יתחייב לשלם את המס המגיע ללא תלות **באישור בקשתו** להפקדת כספי המס בשקלים מחשבון בנק זר לחשבון הבנק של רשות המסים המתנהל בבנק ישראל כמפורט להלן.
7. הכסף שיופקד בחשבון הבנק של רשות המסים יופקד בשקלים בלבד, והוא יועבר מחשבון בנק זר, לרבות חשבון של זירת קריפטו, בית השקעות או נותן שירותים פיננסיים אחר המתנהל בבנק זר, ובלבד שהוא מפקח בישראל או בחו"ל ואינו נמצא במדינה בסיכון (ככלל, מדינות האיחוד האירופי, בריטניה, קנדה, ארה"ב, אוסטרליה, ניו זילנד, או מדינה נוספת כפי שיאשרו הרשויות הנוספות כהגדרתן להלן ובנק ישראל, להלן: "**מדינה שאינה בסיכון**"). החשבון יהיה על שמו של הנישום, וככל שחשבון הבנק הזר הוא של זירת קריפטו, בית השקעות או נותן שירותים פיננסיים אחר, אשר מטעם זה אינו על שמו של הנישום, ניתן יהיה לקשר בינו לבין הנישום להנחת דעתו של פקיד השומה.

¹ דו"ח- דו"ח שנתי לשנת מס מסוימת.

8. להסכם השומה או לשומה העצמית, אשר לגביהם יחול נוהל זה, יצורף נספח במסגרתו הנישום ייתן הסכמתו באשר לאמור להלן:

8.1. בדיקת פרטי הזיהוי של הנישום באמצעות מסמכים מזהים הכוללים: שם מלא, כתובת, תאריך לידה, מספר זיהוי, מין, תושבות ואזרחות.

8.2. על אף האמור בכל דין, סכום המס שישולם במסגרת הנוהל בין אם בדרך של הסכם השומה ובין אם בדרך השומה העצמית או בשומה שפקיד השומה הוציא, לא יוחזר לנישום אף אם עומדים לזכות הנישום הפסדים, ניכויים או זיכויים, אשר לא קיבלו ביטוי במסגרת הסכם השומה או השומה העצמית או בשומה. כמו כן, המס שישולם במסגרת הנוהל לא ייזקף לזכות חשבון הנישום בתיק מס הכנסה ביחס להכנסה חייבת אחרת של הנישום/בן הזוג שהיא איננה ההכנסה שהתחייבה במס במסגרת הנוהל אלא רק להכנסה נושא נוהל זה.

ככל שבמועד מאוחר ממועד עריכת השומה בהתאם לנוהל זה ייווצר החזר מס הכנסה לנישום, החזר המס ישוחרר רק באישור פקיד השומה לאחר שהאחרון יודא, כי כספי המס ששולמו בהתאם לנוהל זה לא מוחזרים לנישום.

8.3. ויתור ללא חזרה על סודיות מוחלטת מכוח סעיף 231 לפקודת מס הכנסה כך שיתאפשר לרשות המסים להעביר את פרטי הנישום, הסכם השומה או השומה העצמית והאסמכתאות הנלוות אליהם, לידיעת הגורמים הבאים: הרשות לאיסור הלבנת הון, משטרת ישראל (להלן: "הרשויות הנוספות"), ובנק ישראל, והכל כמפורט להלן.

8.4. הנישום יצהיר ויספק את האסמכתאות להנחת דעתו של הגורם הבודק² (להלן: "הגורם הבודק") כדלקמן:

8.4.1. הצהרה כי מקור הכספים ששימשו לרכישת המטבעות וירטואליים מהם נבעה ההכנסה חוקי, שהמס משולם מההכנסה שנובעת מהמטבעות הווירטואליים, ויצרף אסמכתא למקור הכספים.

8.4.2. הנישום יספק אסמכתאות המעידות על "נתיב המטבע הווירטואלי", קרי, התנועות שבוצעו במטבעות הווירטואליים או בכתובת ארנק של מטבע וירטואלי שבה הושמו לאורך תקופת החזקה בהם.

8.4.3. הנישום יספק אישור על הפקדת התמורה בגין מכירת המטבעות הווירטואליים לחשבונו מנותן השירותים הפיננסיים באמצעותו בוצעה המכירה, ובתנאי שהוא מפקח בישראל או בחו"ל ונמצא במדינה שאינה בסיכון).

8.4.4. הנישום ימסור לגורם הבודק את פרטי חשבון הבנק הזר שבבעלותו באמצעות אישור ניהול חשבון שממנו ישולמו כספי המסים שבהסכם השומה או השומה העצמית. העברת כספים לישראל תהיה בגין מימוש מטבעות וירטואליים נפוצים

² הגורם הבודק ברשות המסים – מנהלת תחום בכיר (גילוי הון לא מדווח).

שלגביהם ניתן לבצע בדיקה כאמור בסעיף 8.4.2 לעיל, באמצעות בנק מפקח שפועל במדינה שאינה בסיכון.

8.4.5. לא יתקבל תשלום מחשבון שאינו בבעלות הנישום. היה חשבון הבנק הזר ממנו מבוצעת ההעברה חשבון של זירת קריפטו, בית השקעות או נותן שירותים פיננסיים אחר, ובלבד שהוא מפקח בישראל או בחו"ל ונמצא במדינה שאינה בסיכון, ומטעם זה אינו על שמו של הנישום, יספק הנישום אישורים מבעל החשבון המאפשרים לקשר בינו לבין הכספים המועברים, להנחת דעתו של פקיד השומה.

9. תיערך בדיקה כי הנישום לא מופיע ברשימות הסנקציות הבאות: רשימת האיחוד האירופי; רשימות ofac; רשימות משרד הביטחון ופרסומי מטה הסנקציות במשרד האוצר.

10. העברת הכספים לחשבון רשות המסים בבנק ישראל תהיה בשקלים. עמלות בגין המרת המטבע לשקלים או עמלה בגין העברת הכספים יחולו על הנישום ויקוזזו מהכנסתו החייבת בהתאם לדין.

11. הגורם הבודק, לאחר בחינת הנדרש בסעיף 8.4 לעיל, יעביר את ההסכם או השומה העצמית והנספח בצירוף אישור כי נחה דעתו באשר לאמור בסעיף 8.4 לעיל לסמנכ"ל בכיר לחקירות ומודיעין של רשות המסים (להלן: "סמנכ"ל חקירות").

12. סמנכ"ל חקירות בשיתוף הרשויות הנוספות, יבצעו בדיקות נוספות בנוגע לנישום, לשם הקטנת הסיכון להלבנת הון או למימון טרור באמצעות תשלום המסים למדינה, ולהפחתת חשד שמקור הכספים הוא בפעילות לא חוקית (להלן: "הבדיקות"). הבדיקות יבוצעו כמפורט להלן:

12.1. במועד הבדיקה, לא קיים מידע אצל הרשויות הנוספות בעניין המבקש/ת, בת / בן זוגו וחברות בשליטתם שמעורר חשד שמקור הכספים הוא בפעילות בלתי חוקית ולפיכך השימוש בכספים לתשלום מס מקים חשד לביצוע עבירה של הלבנת הון או של מימון טרור.

12.2. במועד הבדיקה, לא קיים מידע ב"אבן סמך" (מערכת ממוחשבת של המודיעין) או במערכת תיקי חקר (EHKR או MAC) בנוגע לנישום/ה, בת/בן זוגו וחברות בשליטתם המצביע על חשדות או הליכים פליליים בעבירות מס מהותיות לרבות תשלומי כופר במהלך 10 השנים שקדמו למועד הבדיקה.

12.3. במועד הבדיקה, לנישום/ה, בת/בן זוגו וחברות בשליטתם לא קיימים מחדלים של אי הגשת דוחות למס הכנסה או הצהרות הון.

12.4. בדיקות כאמור בסעיפים 8 ו-9 לעיל.

13. ככל שהבדיקות על ידי סמנכ"ל חקירות והרשויות הנוספות לא יעלו ממצאים לחשד לביצוע עבירות של הלבנת הון או מימון טרור או עבירות מס, האישור כולל הנספח יועבר לסמנכ"ל לאכיפת הגבייה ברשות המסים (להלן: "סמנכ"ל לגבייה") אשר יעביר אישור הפקדה לבנק ישראל, שבו יצוין שלא נמצאו ממצאים המעלים חשד לאחר ביצוע הבדיקות בהתאם לנוהל זה.

14. סמנכ"ל לגבייה יעדכן את הנישום, באמצעות פקיד השומה, כי בקשתו לשלם את כספי המסים בהתאם לנוהל אושרה.
15. אישור הפקדה כאמור בסעיף 12 לעיל יכלול את פרטי חשבון הבנק ממנו יועברו הכספים לחשבון רשות המסים בבנק ישראל, סכום ההפקדה ומועד העברת כספי המסים כאמור.
16. מודגש כי סכום ההפקדה חייב להיות תואם לסכום המס שצוין באישור שהועבר לבנק ישראל. כספים שיועברו מעבר לסכום שאושר, או כספים שיתקבלו בניגוד לנוהל (כגון: ממדינה בסיכון גבוה) יוחזרו על ידי בנק ישראל לבנק הזר שממנו התקבלו הכספים (על פי הוראה של רשות המיסים לבנק ישראל), אלא אם יתקבל הסבר מניח את הדעת לכך.
17. לאחר הפקדת הכספים בחשבון הבנק של רשות המסים, בנק ישראל יעדכן את סמנכ"ל לאכיפת הגבייה ברשות המסים בדבר סכום המסים שהופקדו לטובת הנישום, ותיק הנישום יזוכה בהתאם להוראת סמנכ"ל לאכיפת הגבייה ברשות המסים אשר יעדכן את הנישום ואת פקיד השומה.
18. מודגש כי בדיקות הגורם המוסמך באשר להצהרות והאסמכתאות שסיפק הנישום בסעיף 8 לעיל תעשנה תחת העובדה וההנחה הבסיסית כי המערכת הבנקאית סירבה את בקשתו של הנישום וכי האישור הינו לעניין קבלת כספי המסים בחשבון רשות המסים בלבד ולא לעניין כספים אחרים של הנישום ו/או שימוש אחר בכספים, ניהול הסיכונים ושיקול הדעת של הגורם הבודק כאמור יהא בהתאם.

תחילה ותחולה:

מועד התחילה של נוהל זה הינו תאריך ה – 01/01/2024 ולמשך שישה חודשים ממועד התחילה.